

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OSTRAVA

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován ESF a OPVK

BED_32_CJK43360_RES

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu: Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony: III/2
Datum vytvoření: 11.2.2013
Autor: Mgr. Karla Bedrlíková
Určeno pro předmět: Český jazyk a literatura
Tematická oblast: Světová literatura po roce 1945
Obor vzdělání: Kosmetické služby (69-41-L/01), 4. ročník
Název výukového materiálu: Ken Kesey – Vyhodíme ho z kola ven - ŘEŠENÍ

ÚKOL č.1

Postmoderna – myšlenkový směr 20. století. Vznikl jako reakce na modernu.

Postmoderna se postavila proti moderním a avantgardním tendencím, které si jen „hrají“ s formou díla. Dalším znakem postmoderní literatury je spojování odlišných stylových prvků a žánrových postupů => knihy tak využívají postupy odborné, pokleslé, krásné a publicistické literatury (U. Eco).

Beatnici - toto hnutí vzniklo ve druhé polovině 50. let a tento směr se týká víceméně pouze USA. Beatnici se vyznačovali nonkonformním bohémským způsobem života, stavěli se do konfrontace s tradičním způsobem života a s tradiční literaturou. Pokoušeli se najít vlastní styl, ten se projevoval především v popisu svých životních zkušeností – toulání se po USA, happeningy, experimenty s drogami atp. Autoři byli často ovlivněni orientálními náboženskými a filosofickými představami, které si většinou vykládali velmi volně, někdy i upravovali k obrazu svému. Nejoblíbenějším se stal zen-buddhismus. Dalším výrazným prvkem, který ovlivnil a inspiroval tyto autory, především básníky, byl jazz. Jazzovou hudbou byla často doprovázena i jejich veřejná vystoupení.

Hippies [hipíz] (děti květin neboli *květinové hnutí*) je hnutí, které vzniklo v 60. letech v USA. Jednalo se o neorganizované hnutí, které vycházelo z generace beatníků. Šířit se začalo v polovině 60. let ze západního pobřeží USA, ze San Franciska. Cíle „hippísáků“ byly nejednotné, za základní lze ale považovat vzpouru proti společnosti, mír, lásku, přátelství, svobodu. K naplnění těchto cílů se sdružovali do skupin či komun, které pak často provozovaly volnou lásku (free love). Často se užívaly drogy - zvláště psychedelické (LSD). Častým cílem byl někdy ale jen opak chování většinové společnosti a vyjádření protestu. Hippies propagovali spontánní chování, lásku a prosazovali názor, že si člověk má užít života a nebudovat kariéru, nehonit se za penězi. Příslušníci hippies nosili často dlouhé vlasy, volné oblečení a korálky a celkově prosazovaly "primitivní" vzhled jako projev negativní reakce proti většinové metrosexualitě u mužů v 30., 40. a 50. letech 20. století.

Dalším poměrně výrazným projevem spojeným s tímto hnutím bylo tihnutí k mysticismu, různým druhům východních náboženství a filosofií, objevování na Západě doposud neznámých kultur a zvyků a jejich propojování se soudobou kulturou a způsobem uvažování.

ÚKOL č.2

Jack Kerouac (12. března 1922, Lowell, Massachusetts, USA - 21. října 1969, Saint Petersburg, Florida, USA) byl americký spisovatel, jeden z nejvýznamnějších představitelů beat generation. Proslavil se zejména svými autobiografickými romány, zejména pak dílem *Na cestě*.

Neal Leon Cassady (8. února 1926, Salt Lake City, Utah – 4. února 1968, San Miguel de Allende, Guanajuato, Mexiko) byl jedním z hlavních představitelů beatnické generace. I když sám příliš nepsal a za svého života žádnou práci nevydal, stal se inspirativním zdrojem pro ostatní beatniky. Když Jack Kerouac psal svůj zřejmě nejznámější autobiografický román *Na cestě*, vybral si jako předlohu pro svou hlavní postavu Deana Moriartyho právě Cassadyho.

Allen Ginsberg (1926-1997) – čelní představitel beatnické generace, rozporuplně přijímaný americký básník, o němž se můžeme dočíst, že byl geniálním poetou, ale také nestydatým homosexuálem, rozvracečem společnosti. Nejznámější je jeho sbírka *Kvílení* (1956).

ÚKOL č.3

McMurphy je podroben lobotomii (operaci mozku), která z něj udělá nemyslicí trosku. Náčelník Bromden ho zabije, aby jej z této situace vysvobodil, a jeho následný útěk z léčebny je vlastně konečným vítězstvím nad Velkou sestrou a systémem, který ztělesňuje. Velká sestra tak nemůže dokončit svůj triumf, který by zažívala vždy, když by pohlédla na McMurphyho nehybné torzo.

ÚKOL č.4

Knihy má několik rovin, do popředí vystupuje zejména snaha o uchování lidské důstojnosti, jejíž cenu se snaží znehodnotit pokřivený systém léčebny reprezentovaný především slečnou Ratchedovou a jejími pomahači. Rozhodnutí nepodrobit se vůli autority končí pro hlavní postavu knihy tragicky. Keseyho svět je zdánlivě neskutečný, ale přitom je to jen podobenství o střetu jedince s nelidskou mašinerií.

ÚKOL č. 5

V roce 1975 natočil režisér Miloš Forman podle divadelní adaptace Keseyho knihy *Vyhod'me ho z kola ven* úspěšný film *Přelet nad kukaččím hnízdem*, který získal 5 Oscarů. Sám Kesey prý film nikdy neviděl, kvůli sporům o ocenění jeho autorských práv. Také se mu nelíbilo, že ve filmu nebyl jako vypravěč indián Bromden, tak jak je tomu v knize.